

другорядною й не вартою великої уваги. „Для годиться“ вона включила в свою програму й тепер включає в свою виборчу платформу пункт про рівноправність національностей, але це, очевидно, один з тих загальне-демократичних і загальнопоступових пунктів, які ні до чого не обов'язують, а в кращім разі обов'язують до двох-трьох бліденьких виступів по „великим святам“.

З усього сказаного не трудно зробити належні висновки й прикласти їх спеціально до майбутніх виборів у четверту Думу.

Дикі люде.

Відомий „грот Лермонтова“ в П'ятигорському якийсь час треба було держати на замку (чи може й до сі його так держати)—„чтобы не гадили“. Із місця, святого для культурного світа, обиватель зробив собі цопросту щось гірше за смітник; ніяк нагадування про поета не помагало, — та й що значить поет, велика людина, для обивателя, коли йому хочеться свою „потребу“ задовольнити! Для обивателя нема великих людей, нема ніяких святощів, аби він певен був, що всяке знуцання, всяка капость, всяка непристойність зійде йому гладко. Коли єсть така певність—о, тоді він сміливий, він вдереться в беззахистну святиню, положить ноги на стіл і розгоститься так, що культурній людині хоч і не потякайся. На все піде така дика людина, аби певна була, що їй дурно минеться.

Щось таке робиться тепер на Тарасовій могилі. Як знають читачі в надрукованому у нас учора листі, київські обиватели з великої могили зробили собі місце оргій та п'ятки. Це власне не новина, бо й перше будили на Тарасову гору тільки на те, щоб „вишпити за душу Тарасову“ і росписатися про це в книзі. З статі д. Матушевського, надрукованої колись у „Кіевской Старині“, багато визирало таких дикунів, таких „прихильників“ великого страдника, що заподіявали над ним найбільше знуцання, самі може не видаючи, що власне вони творять. І в ті часи справді таки можна було думати, що маємо діло з людьми, які „не в'їдають, що творять“. Тоді ще не було „націоналістичного курсу“, не було тієї шаленої зневаги до „мазепинства“, на яку захорувало багато людей тепер. То були просто дикуні з натурі, дикуні без тенденції; свої дикунства вони робили потай, коваючись од людського ока, і соромились, коли сторонній хто заставав їх на гарячому вчивкові.

Не те тепер. Автори надрукованого у нас листа кидають, між иншим, думку, що „все це робиться ніби по чийомуś наказу“. І знаючи, що теперішні дикунство підняло високо вгору голову, набралось нахабства й безсоромности, що воно навіть хвастає цим та вихваляється—цього можемо повірити. Там більше, що теперішні дикуні поведуться так, ніби попросту бажають спровокувати тих туристів, яких на могилу Тарасову привела глибока побожність та пошана до пам'яті поета. Комуś, видно, муляє Шевченкова могила, хтось бажає занеачити й зневажити святе для багатьох місце, комуś треба тих оргій, п'ятки та нахабного повождення... І той хтось, чудово розуміє, що за сучасних обставин могила стоїть беззахистно од усякого свинства, що кожне моральне ледащо, кожний хуліган охочий може безборонно вчинити яке хоче наскудство на тому місці, яке стоїть під обороною самої культурности, самої поваги до великого місця. Коли нема їх—місце лишається безборонним і на йому може рсташуватися „вертеп розбойників“.

Українському громадству нема на кого сподіватися, що хтось оборонить могилу його великого поета од щоденних знуцаннів та ольовування. Воно само повинно зробити це,—зробити тими способами, які маються в руках кожної культурної людини, обуреної нахабством здичавілих людей. І я певен, що такі засоби знайдуться. Тільки боляче стає й жаліє стискає серце: невже до нашої великої могили, що гостинно приймала кожного, хто приходив з чистим сер-

цем, треба буде пускати людей, розбираючи, невже там мусимо ставити сторожу—„чтобы не гадили“?...

С. Єфремов.

З газет та журналів.

* * * Один з „спеціалістів“ української справи Л. Волков, присвячує в „Москов. Вѣдом.“ (ч. 108) велику статтю збірним мислям українців— „На спомин 50-х роковин смерті Т. Шевченка“. Особливу увагу „спеціаліста“ звертає в цьому збірникові стаття проф. Кримського, де автор згадує про утиски проти усього українського в початку 90-х років минулого століття, коли жандармські полковники за злочинця вважали навіть того, хто розмовляв на українській мові. З приводу цього, глибокодумний п. Волков пише:

„Проф. Кримський певно вважає себе далеко розумнішим за тих жандармських полковників. Аджже, він каже, що той „незаконний“ гурток студентів українців, що існував в початку 90-х років в Москві, і був одною з перших українських організацій в Москві, і до якого належав сам д. Кримський (тоді студент), таємно видавав лекції В. Б. Антоновича. А проф. Антонович був страшеним злочинцем, бо як свідчить, п. Волков:

„тепер встановлено, що проф. Антонович скільки разів (!) переходив з католицької віри в православну, і скільки разів перебігав з Росії в Австрію і назад та був в таємних стосунках з австрійським урядом тоді, коли був на російській службі і т. д.

Дійсно, коли такими „правдивими“ і „чесними“ доводами підпіратись, то можна хоч кого і яким завгодно злочинцем зробити. Ця тірада п. Волкова цінна тим для нас, що ще раз блестяче показує, якою „правдою“ боряться усякі Волкови з українством.

Чудовою ілюстрацією до цього може бути ще й таке: п. Волков називає бувшого депутата першої Думи українця І. Шрага „черниговським євреєм“, а ще недавно А. Савенко називав його „англичанином“. А ввтра Меншиков назове його албанцем. Аби тільки не українець!

Державна Рада.

Засідання 15 мая.

Головою Голубев.

Приймається в останній редакції Думи законопроект про те, щоб городським громадським управлінням було дано право встановлювати податки з домовласників на всякі потреби, і вимагати обов'язкового приєднання до городської каналізації.

Головою Акімов.

Обмірковується проект про способи підтримання російського судочинства.

Після промови Бірільєва, законопроект приймається в редакції фінансової комісії.

Потім, без обговорень, приймається в редакції з'єднаних комісій фінансової і законодавчої і передається в согласительную комісію законопроекти про обелідування і експлуатацію нафтових джерел Ашшеронського району.

З поради Ермолова законопроекти ці передаються в об'єднану фінансову і законодавчих думок комісію.

Калачов докладає законопроект про впорядження кредиту для городів і земств.

Сухомлінов 2-й вносить багато важних поправок і радить передати їх на розгляд комісії.

Голова ради міністрів повстає проти поради Сухомлінова 2-го.

Рада одкидає пораду Сухомлінова. Поправки йому читанні.

Загальні дебати скінчилися.

Відгуки парламентського життя

< Гучков в розмові з співробітником „Нового Времена“ заявив: як уряд, так і депутати хотять протягти засідання Державної Думи до десятого юнія, щоб скінчити всі важні проекти. Огже, зважаючи на те, що кворум усе зменшується, Дума може бути роспущена в кінці мая на канікули. Перед виборами в четверту Думу буде видано приказ про те, що уповномочення Думи скінчилися і що призначаються нові вибори.